

Találkozásaim Határ Győzővel

Barátságatlan, nyirkos, tacsakos idő volt 1989. november 24-én. De a 69 év után hazalátogató Határ Győző és felesége, Prágai Piroska jelenléte a gyomai könyvtárban felmelegítette a több száz hazai érdeklődő szívét. A „nagyok” éppen nem értek rá, mert pártjaiknak kampányoltak vagy máshol gyűléseztek. Én ekkor tudtam meg, hogy ez a hatalmas tudású művész kicsoda.

77 éves korában az Országházban átvehette a már régen megérdemelt Kossuth-díjat. A volt 611. számú Ipari Szakmunkásképző és Cipőipari Szakközépiskolában frissen alakult diákokból és tanárokból álló Határ Győző Baráti Kör táviratban köszöntötte e jeles alkalomból.

1994 tavaszán, a Széchenyi Akadémián (MTA-n) tartotta akadémiai székfoglalóját, amelyen jelen volt R. Nagy János akkori iskolaigazgató, Perjési Anikó tanárnő, Diószegi Ilona festőművész és szerény személyem.

Győző bácsi 10 perces történetfilozófiai bevezetője teljesen elbűvölt. Olyan ismeretelméleti kérdésekre fogalmazta meg magvas gondolatait, amelyek előttem fehér foltnak számítottak. Egyrészt egy nagy adag kisebbségi érzés lett úrrá rajtam, másrészt büszkeség töltött el, hogy ilyen formátumú magyar géniuszunk lehetek személyes ismerőse. A székfoglaló után kisebb ajándékokkal köszöntöttük, és jóízűt beszélgettünk. Közvetlensége, udvariassága, humora lebilincselő volt.

1995-ben feleségével újból Gyomaendrődre látogattak. Mészáros

Gábor tanár kollégámmal a Dreher étteremben dr. Frankó Károly - akkor polgármester - kérésére mi voltunk a „vacsorapartnereik”. Több, mint két óra hosszát beszélgettünk a világról, az életéről és természetesen írói mesterségéről. Harag nélkül, békés megnyugvással szólt politikai meghurcoltatásairól. (Börtönben ült a Horthy-korszakban, a Rákosi-diktatúrában).

Másnap a Városi Könyvtárban volt színjátszó tanítványaim Győző bácsi műveit adták elő, ahol természetesen ők voltak a díszvendégek.

1996-ban az említett volt középiskolában kedves nejével irodalmi rendhagyó órát tartottak, abban az osztályban, ahol én magyart tanítottam. Balázs Andrea, aki már azóta színész nő lett, elmondta Hekus Dönci költeményét. Győző bácsi óriási bravúrnak tartotta az előadást, hiszen a sok versszakos mű gazdag, börtönargóban született meg 1950-ben, amikor két és fél évre ítélték tiltott határátlépés miatt.

85. születésnapján a Magyar Írók Szövetségének székházában az ünnepi esten kolléganőmmel, Nagy Piroskával mi is részt vettünk. Itt is, mint minden alkalommal felesége, Prágai Piroska adta elő verseit, amelyet az ünnepelt könnyed, bravúros gondolatai követtek.

2004-ben a 90. születésnapján szokott helyükön, a Benczúr Szállóban kerestem fel őket, a város valamennyi lakosa nevében köszöntöttem, majd nemzetünk géniuszával új könyvéről, építészetről, zenéről és sajnos kettejük megromlott egészségéről beszélgettünk.

A diákszínjátszók, a Komédiás Kör nevében megköszöntem a rendszeres anyagi támogatását is, hiszen a Gyomaendrődön rendezett országos diákszínjátszó fesztiválokön legszebben beszélő szereplő kapta mindig Győző bácsi pénzdíját. Élőben ez az emlékezetes randevú volt az utolsó. Haláláig már csak telefonon, levélben és interneten tartottuk a kapcsolatot.

(92. születésnapj levélváltásunkat mellékelem.) 2007. január 23-án a Farkasréti temetőben Határ Győző és felesége, Prágai Piroska hamvait együtt helyezték örök nyugalomra.

A búcsúbeszédet dr. Hiller István miniszter, John Nicholas brit nagykövet, Pátkai Róbert az Angliai Magyarok Országos Szövetsége elnöke, Lator László a Széchenyi Irodalmi Akadémia ügyvezető elnöke és Solti Valéria (Solti György karmester özvegye) tartotta.

Sebestyén Márta világhírű művésznök csodálatos éneklése emocionálisan nagyon megfogta a gyászolókat. A szertartáson Várfi András polgármester, dr. Csorba Csaba jegyző a város, Holubné Hunya Anikó a Kulturális Egyesület, Gyomaendrőd és én a könyvtár nevében koszorúztunk. Szűk pátriánk világpolgárának nevét a Városi Könyvtár fel szeretné venni.

(A Kulturális Egyesület támogatásával a kérelem már az önkormányzat előtt van.)

(HAL)

Panaszdalok címmel megjelentek **Határ Győző versei** CD-n Dinnyés József dallamaival. Kapható a Városi Könyvtárban és az OMart Könyviroboltban.

----- Originai Message -----

From: <Városi Könyvtár>; „Gyomaendrőd” <varosi.konyvtar@freemail.hu>
To: <victor.hatar@btinternet.com>
Sent: Tuesday, November 14, 2006 12:51 PM
Subject: Születésnap

Kedves Győző Bácsi!

92. születésnapodon nagy szeretettel jó egészséget kívánunk.

Gyomaendrőd, 2006. november 14.

Nagy tisztelettel,

Hajdú László
a Határ Győző Baráti Kör vezetője

LÁSSA HAJDÚ LÁSZLÓ!

2006 11 16 Kedves Barátom hálásan köszönöm a megemlékezést, annál is inkább. mivel jómagam már megindultam a feledés végső közös ösvényén. Az örömben az ürem:

imádott feleségem, Piroskám a halálán van. Nap mim nap ott ülök az ágya mellett a szanatóriumban, ahonnan nincs visszatérés. Talán még emlékeztek versmondására.

Most az én dolgom, hogy rendületlen erős maradjak, és ne mutassam fájdalmamat. Nem könnyű elbúcsúzni a 15 évvel fiatalabb élet-társtól, hiszen 50 évig éltünk együtt.

Köszönöm a rámgondolást, most kétszeres jóleső érzés, hogy velem vagytok még és nem felejtettetek el.

Kör-üdvözlettel - öreg híved - HGy

Megjelent: 2007. február, 5. oldal - Gyomaendrődi Híradó